

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 104 din 28.02.2023

Dosar nr: 620/2022

Petiția nr: 6111/06.09.2022

Petentă: Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați - ANES

Reclamat: ..

Obiect: Afirmații sexiste în cadrul unei emisiuni tv prin care partea reclamată ofensează femeile și instigă la violență împotriva acestora: *“sunt atât de proaste cele mai multe dintre ele încât asta își doresc în realitate”, “99% din femeile pe care le-am cunoscut își doreau să le mai plesnești din când în când”, “eu de abia aștept să vină bărbatul acasă să-mi dea două - trei dosuri de palmă de să mă lase lată. Sau să îmi dea în fiecare seară numai la ficat*”

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați – ANES

Numele și sediul reclamatei

2. .. cu domiciliul în

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate pentru data de 20.10.2022.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petenta sesizează CNCD cu privire la declarațiile publice ale reclamatului, care a promovat, în sațiul public, mesaje ofensatoare și instigatoare la vilență împotriva femeilor, cu un pregnant caracter sexist și misogin, care lezează dreptul la demnitatea personală a femeilor, încălcând astfel prevederile art. 15 și art. 1 alin 2 lib b) din OG nr. 137/2000 republicată, cu toate modificările ulterioare.

7. De asemenea, petenta consideră că afirmațiile reclamatului contravin, în mod grav, prevederilor Recomandării CM/Rec (2019)11 privind prevenirea și combaterea sexismului,

adoptă de Comitetul Miniștrilor (Consiliul Europei).

8. Astfel, petenta susține că în cuprinsul declarațiilor în cauză se regăsesc o multitudine de manifestări din spectrul sexismului, cum sunt: insulta (*“sunt atât de proaste cele mai multe dintre ele încât asta îmi doresc în realitate”*), deprecierea femeilor (*“femeia nu știe unde îi sunt lipsurile să nu credeți că din motivul ăsta să nu credeți că din motivul ăsta lipsesc muierile de pe chatul emisiunii, că le era frică să nu le urechem pentru ortografie”*), dar și manifestări care încurajează violență împotriva femeilor (*“99% din femeile pe care le-am cunoscut își doreau să le mai plesnești din când în când”, “eu de abia aștept să vină bărbatul acasă să-mi dea două - trei dosuri de palmă de să mă lase lată. Sau să îmi dea în fiecare seară numai la ficat*”).

9. De asemenea, petenta susține că în cuprinsul declarațiilor reclamatului se regăsesc și afirmații care perpetuează clișee sexiste referitoare la comportamentul bărbaților care validează masculinitatea toxică, precum *“Atât timp cât te dai cocoș, femeia în jurul tău”. “Dumneavoastră, domnișoară .., nu vreți să luați un cap în gură de la un bărbat zdravăn? Vreți de la un molatec, de-ăsta? Cred că v-ar conveni mai degrabă să vă plesnească de să vă meargă fulgii unul care arată a bărbat. N-am auzit să vină vreuna să spună: vai, abia aștept să ma plesnească unul cu părul creț! Nu, crețul arată ca un pude și o să spuneți că e prea tandru. Să vă altoiască un cârciumar de-ăsta, un stahanovist...”* Petenta susține că actele individuale de sexism pot părea simple afirmații, însă atunci când vin de la o persoană publică acestea au potențialul toxic de a declanșa/instiga un val de atacuri la adresa femeilor.

Petenta consideră că nu pot fi acceptate, sub nicio formă, comportamentele sexiste și instigatoare la violență care aduc, în mod direct, atingere drepturilor fundamentale și demnității femeilor și condamnă, cu fermitate, promovarea unor astfel de atitudini și manifestări în spațiul public ori privat, și, cu atât mai mult, de către persoane care își asumă rolul de vectori de imagine.

10. Având în vedere cele de mai sus, petenta solicită investigarea, constatarea și sancționare faptei de discriminare pe criterii de sex.

11. În ceea ce privește apărările reclamatului, petenta solicită respingerea arătând următoarele:

12. În ceea ce privește excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a reprezentantului/conducătorului Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), reclamatul a înțeles să invoce în fundamentarea acesteia nerespectarea prevederilor art. 10 alin. (2) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144/ 2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor emise de către Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării, potrivit căroră *“când petiția este formulată prin reprezentant, se va alătura înscrisul doveditor al calității sale.”* Tot în motivarea excepției, reclamatul invocă faptul că o astfel de excepție a fost soluționată de Curtea de Apel București în dosarul nr. 3845/2/2020, astfel că *“în mod simetric”*, excepția în discuție se bucură de autoritate de lucru judecat în soluționarea prezentei cauze.

13. În ceea ce privește susținerea reclamantului privind pretinsa nerespectare a prevederilor art. 10 alin. (2) din procedura mai sus amintită, petenta arată că sesizarea ANES înregistrată la CNCD cu nr. 6111/06.09.2022 a fost formulată de către o persoană care are un interes legitim în combaterea discriminării pe criteriul de sex, având în vedere următoarele aspecte: ***Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați*** este organ

de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, care promovează principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate politicile și programele naționale, și care exercită funcțiile de strategie, reglementare, reprezentare și autoritate de stat în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu atribuții în elaborarea, coordonarea și aplicarea strategiilor și politicilor Guvernului în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 5 din același act normativ, ANES este condusă de un secretar de stat, numit prin Decizia nr. 219/16.04.2020 a prim-ministrului, anexată.

14. Astfel, în temeiul actului normativ ce reglementează organizarea și funcționarea instituției, sesizarea nr. 6111/06.09.2022 a fost formulată de către ANES, prin conducătorul instituției, respectiv secretarul de stat doamna..., numită prin decizia sus-menționată, care a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 319/16 aprilie 2020, motiv pentru care susținerea reclamantului potrivit căreia ANES "nu a înțeles să complinească dispozițiile legale" cu privire la dovada calității de reprezentant este nefondată.

15. Cât privește aprecierea potrivit căreia "în mod simetric" ar exista o asemănare între cauza prezentă și împrejurarea ce a determinat invocarea excepției lipsei calității de reprezentant a unui petiționar într-un dosar înregistrat la CNCD cu nr. 2926/29.05.2019 și care, ulterior, a făcut obiectul cauzei nr. 3845/2/2020, soluționată de Curtea de Apel București, petenta o consideră eronată, întrucât între cele două situații este o totală lipsă de similitudine. Colegiul director va observa cu ușurință faptul că în dosarul nr. 3845/2/2020, soluționat de Curtea de Apel București, este vorba despre lipsa calității de reprezentant al unei asociații, a unui membru fondator care nu avea și calitatea de președinte în virtutea căreia să dețină dreptul de reprezentare. Or, ANES îl are ca reprezentant legal pe secretarul de stat numit la conducerea instituției de către prim-ministru și în această calitate semnează toate documentele ANES care sunt în legătură sau privesc raporturile cu terții. Mai mult decât atât, în situația în care Colegiul director ar fi apreciat ca necesară depunerea de către ANES a unei dovezi a respectării dispozițiilor art. 65 alin. (1) din Procedură, potrivit cărora "*când Colegiul director constată lipsa capacității de exercițiu a drepturilor procedurale a părții sau când reprezentantul părții nu face dovada calității sale, se poate da un termen pentru împlinirea acestor lipsuri*", ar fi pus în vedere subscrisei obligația împlinirii unor presupuse lipsuri, însă Colegiul director nu a constatat nicio lipsă procedurală. Pe cale de consecință, se arată faptul că, raportat la solicitarea reclamantului de clasare a petiției ANES ca urmare a presupusei lipse a calității de reprezentant, această lipsă, în situația în care ar fi existat, nu ar fi reprezentat un motiv de clasare a petiției întrucât, conform prevederilor art. 12 din Procedură, o atare situație nu atrage clasarea unei petiții.

16. În ceea ce privește excepția inadmisibilității petiției față de o pretinsă neconformare a acesteia la dispozițiile art. 11, coroborat cu art. 12 alin. (2) din Procedură, petenta arată că reclamantul a invocat o serie de aspecte care nu pot constitui motive de inadmisibilitate a petiției subscrisei, după cum se arată în cele ce urmează:

- *în scopul clarificării aspectelor legate de "titulatura" documentului ANES prin care a fost sesizat CNCD, înregistrat cu nr. 6111/06.09.2022, petenta invocă dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, potrivit cărora "prin petiție se înțelege cererea, reclamația, sesizarea sau propunerea formulată în scris ori*

prin poștă electronică, pe care un cetățean sau o organizație legal constituită o poate adresa autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, serviciilor publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale, companiilor și societăților naționale, societăților comerciale de interes județean sau local, precum și regiilor autonome, denumite în continuare autorități și instituții publice”, *motiv pentru care considerăm criticile reclamantului ca nefondate.*

17. Cât privește eroarea materială strecurată în petiția ANES, sesizată de către reclamant, respectiv invocarea ca temei juridic a O.U.G. nr. 137/2000 în loc de O.G. nr.137/2000, petenta consideră că este lesne de înțeles că în timpul redactării documentelor se pot face astfel de erori de tehnoredactare care, însă, nu viciază fondul acestora, cum de pildă și reclamatul menționează în pagina a 4-a a punctului de vedere "oronanță de urgență" în loc de "ordonanță de urgență" sau în pagina a 4-a și a 5-a "sunt supse atenției" în loc de "sunt supuse atenției".

18. În ceea ce privește susținerea cu privire la faptul că nu a fost comunicată nicio probă în susținerea petiției, petenta arată faptul că faptul că în cuprinsul acesteia a fost indicat un link activ, respectiv <https://www.youtube.com/watctfvUBqPATA683w>, prin care poate fi accesată emisiunea FOTBALL ALL INCLUSIVE difuzată pe postul TV PRIMA SPORT 1 în data de 1 septembrie 2022 și care, potrivit prevederilor art. 68 alin. (1) din Procedură, respectiv *în fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice*, poate fi considerat mijloc de probă.

19. Pe fondul cauzei, reclamatul a solicitat respingerea petiției subscrisei ca neîntemeiată, motivând că afirmațiile acestuia sunt "simple judecăți de valoare ale jurnalistului" ori că emisiunile realizate de acesta sunt "neconvenționale cu elemente de pamflet și umor de calitate" și mai mult decât atât, considerând că petenta a dat o notă tendențioasă afirmațiilor jurnalistului. Față de aceste susțineri, petenta precizează că ANES nu este în măsură să aprecieze asupra calității umorului promovat în anumite emisiuni desfășurate în spațiul public însă, cu certitudine, are obligația să sesizeze aspecte care ar putea avea o influență negativă asupra modului de asimilare și interpretare a informației lansate în spațiul public de către orice persoană. Petenta arată că prezumția existenței unor elemente de pamflet în cadrul unor emisiuni TV nu exonerează realizatorii acestora de asumarea responsabilității față de efectele generate din simplul motiv că nu toți urmăritorii emisiunii percep "umorul de calitate" așa cum realizatorul emisiunii dorește, și pot exista persoane care interpretează ad literam pasajele denigratoare și virulente exprimate la adresa femeilor. Mai mult decât atât, consideră că astfel de expuneri ce vizează fenomenul violenței domestice și al violenței împotriva femeilor, în mod cert pot crea un climat de intimidare, frică și nesiguranță, de accentuare a suferinței fizice și psihice a femeilor victime ale fenomenului violenței domestice.

Totodată, având în vedere că pamfletul prin tonul sarcastic, ironia virulentă și îmbinarea umorului cu sarcasmul urmărește ridiculizarea unor comportamente dăunătoare sau nefirești, petent consideră că această satiră ce condamnă anumite stări morale ori aspecte negative ale realității sociale sau trăsături de caracter ale unor persoane, poate și trebuie să fie exprimată într-o manieră dozată profesional și îndreptată acolo unde produce efecte pozitive, cu atât mai mult cu cât persoanele publice care se exprimă public sunt inevitabil și formatori de opinie.

De asemenea, petenta subliniază faptul că sub nicio formă nu urmărește îngrădirea libertății de exprimare a persoanei/presei, însă apreciază că modul de exprimare în spațiul public al

persoanelor publice are un grad ridicat de influență asupra comportamentului și manifestărilor următorilor și, în consecință, apreciază că astfel de derapaje trebuie sancționate potrivit legii. Având în vedere aspectele de fapt și de drept invocate, petenta solicită respingerea excepțiilor ridicate de către reclamant, iar pe fond constatarea și sancționarea faptei de discriminare care lezează dreptul la demnitate al femeilor și periclitează dreptul la securitatea persoanei, sesizată de către ANES.

Sușinerile reclamatului

20. Reclamantul solicită respingerea petiției formulate, în principal ca urmare a admiterii excepției lipsei dovezii calității de reprezentant a reprezentantului Agenției Naționale pentru Egalitatea de șanse între femei și bărbați, față de neanexarea unui înscris doveditor al calității reprezentantului legal, încălcându-se astfel dispozițiile art. 10 din Procedură.

De asemenea, reclamantul solicită admiterea excepția inadmisibilității petiției față de neconformarea dispozițiilor art. 11 coroborat cu art 12 alin. (2), petiția fiind informă și admiterea excepției lipsei calității procesuale active, petenta nefacând dovada că intră în sfera altor persoane sau organe cărora legea le recunoaște o legitimare procesuală activă excepțională și nesuferind nicio vătămare, nicio discriminare.

21. Astfel, în ceea ce privește excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a conducătorului Agenției, reclamantul arată că această excepție a fost soluționată de către instanța de judecată, bucurându-se de autoritate de lucru judecat între autoritatea CNCD și .. în dosarul nr. 3845/2/2020.

În acest sens, reclamantul susține că Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât că efectul pozitiv al lucrului judecat se impune într- un al doilea proces care nu prezintă triplă identitate cu primul, dar care are legătură cu aspectul litigios dezlegat anterior, fără posibilitatea de a mai fi contrazis. Înalta Curte a precizat că puterea de lucru judecat, în forma prezumției, vine să asigure, din nevoia de ordine și stabilitate juridică, evitarea contrazicerilor între considerentele hotărârilor judecătorești. Prezumția nu oprește judecata celui de-al doilea proces, ci doar ușurează sarcina probațiunii, aducând în fața instanței constatări ale unor raporturi juridice făcute cu ocazia judecății anterioare și care nu pot fi ignorate.

22. Reclamantul susține că, în mod simetric, atât în dosarul nr. 3845/2/2020, ca și în prezenta cauză, în procedura administrativ-jurisdicțională desfășurată în fața CNCD a invocat excepția lipsei calității de reprezentant, Curtea reținând că *“petiția înregistrată la CNCD cu nr. 2926/29.05.2019 a fost formulată de dl. . . , în calitate de reprezentant al pârâtei Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre.*

Din conținutul Statutului Asociației pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre rezultă că: dl . . are calitatea de membru fondator al asociației și nu de președinte.... În consecință, pe bază Statutului Asociației. Curtea reține că di . . nu poate reprezenta asociația”.

Reclamantul susține că petenta Agenția Națională pentru Egalitatea de șanse între femei și bărbați nu a înțeles să complinească dispozițiile legale mai sus enunțate. Astfel, nefacând dovada calității sale de reprezentant prin neatașarea la petiția a înscrisului doveditor. Al calității sale.

23. Pe cale de consecință, reclamantul susține că sancțiunea necomplinirii acestor cerințe atrage clasarea petiției.

24. În ceea ce privește excepția inadmisibilității petiției față de neconformarea dispozițiilor art. 11 coroborat cu art. 12 alin. (2) din Procedură, petiția fiind informa, reclamantul susține ce prin

cadrul alin. (1) al art. 11 din Procedură s-au stabilit de către legiuitor cerințele de valabilitate ale oricărei petiții prin care este sesizat CNCD, respectiv: "Art. J1. - (I) *Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde: numele, domiciliul său reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor....*" arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția;

După cum rezultă din întreg conținutul plângerii, asociația petentă nu a dorit să complinească obligațiile instituite în sarcina sa, preferând să le ignore voit.

În acest sens, reclamatul susține faptul că, în realitate, este vorba de o adresă prin care sunt supse atenției anumite aspecte, nicidecum o petiție în accepțiunea Ordinului nr. 144/2008. Fiind vorba de o instituție a statului, rezultă fără de tăgadă, că în cazul în care ar fi dorit să formuleze o plângere către CNCD, ar fi intitulat-o astfel și ar fi complinit cele necesare unei plângeri, fiind facilă parcurgerea unei astfel de proceduri în raportare la Ordinul nr. 144/2008 emis de către Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării.

Reclamatul susține că petenta nu a indicat calitatea celui care reprezintă partea, neanexând niciun înscris cu privire la motivele de fapt și de drept, nefiind indicată nicio dată și/sau loc cu privire la săvârșirea vreunei contravenții. De asemenea, reclamatul susține că petenta a indicat greșit temeiul de drept, respectiv OUG nr. 137/2000.

25. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale active, reclamatul susține că petenta nu a făcut dovada că intră în sfera altor persoane sau organe cărora legea le recunoaște o legitimare procesuală activă excepțională nesuferind nicio vătămare sau vreo discriminare.

Prin art. 21 din Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, legiuitorul vorbește "Persoana care se consideră discriminată", oferindu-i doar acesteia calitate procesuală activă.

Or, în cauză, o asociație se consideră persoană discriminată, cu văditul dispreț și încălcare a principiului specialității.

Reclamatul susține că petenta nu a dovedit că intră în sfera altor persoane sau organe cărora legea le recunoaște o legitimare procesuală activă excepțională, precum procurorul, Avocatul Poporului etc. Această cerința există chiar și atunci când forma procesuala nu este promovată de cel care se pretinde titularul dreptului, ci de alte persoane sau organe cărora legea le recunoaște legitimare procesuală activă, deoarece folosul practic se produce asupra titularului dreptului (Viorel Mihai Ciobanu, Marian Nicolae - Noul Cod de procedură civilă Comentariu pe articole Voi. I art. 1-526 pag. 160 alin. 3).

26. Pe fondul cauzei, reclamatul solicită resingerea petiției ca neîntemeiată din următoarele considerente:

- Cu titlu preliminar trebuie constatat că **toate afirmațiile jurnalistului .. sunt niște extrase redade în mod arbitrar** dintr-o emisiune, (nu știm care și când - poate "Lumea la Banciu" sau alta), petenta dând o tentă tendențioasă.
 - Se impune precizarea că emisiunile realizate de **jurnalistul ..**, sunt un blog TV, emisiuni LIVE, emisiuni neconvenționale cu elemente de pamflet și umor de calitate.
 - Este adevărat că în cadrul emisiunilor, jurnalistul .. folosește o serie de cuvinte și expresii care pot fi caracterizate ca fiind exacerbate în contextul factual, dar acest lucru **se datorează caracterului pamfletar al emisiunii, menit să stârnească interesul auditoriului.**

- Jurnalistul .. atrage atenția de multe ori asupra problemelor de interes public, inclusiv cu privire la **modul în care sunt în societate agresate femeile**, evident cu elemente de pamflet și umor de calitate.
- Opiniile și judecățile de valoare ale jurnalistului .. au vizat de fiecare dată tocmai faptul că **femeia este supusă violenței domestice**.
- Or, atâta vreme cât este **de notorietate** că **în cazul întregului** (poporul român) a fost necesară implementarea și ratificarea Convenției de la Istanbul, față de **numeroasele cazuri** în care asupra femeii s-au săvârșit infracțiuni de lovire și alte violente săvârșite în familie, **proporțional, în mod evident, acest lucru se aplică, fără discriminare, și unității componente** (populației aromâne parte integrantă din poporul român), aspecte furnizate chiar de către Inspectoratul General al Poliției Române.

27. Reclamatul redă semnificația / scopul Convenției de la Istanbul:

- a) **"violența împotriva femeilor"** este înțeleasă drept o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și va însemna toate acțiunile de violență de gen care rezultă în sau care sunt probabile a rezulta în vătămarea sau suferința fizică, sexuală, psihologică sau economică cauzată femeilor, inclusiv amenințările cu asemenea acțiuni, constrângerea sau deprivarea arbitrară de libertate, indiferent dacă se produce în public sau în viața privată;
- b) **"violența domestică"** va însemna toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care se produc în **mediul familial sau domestic ori între foștii sau actualii soți parteneri**, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima;
- c) **"violența de gen împotriva femeilor"** va însemna violența care este direcționată împotriva unei femei pentru că ea este o femeie sau care afectează femeile în mod disproporționat;
- d) **"victimă"** va însemna orice persoană fizică care este supusă comportamentului specificat la punctele a) și b);
- e) **"femeile"** includ fetele cu vârsta de până la 18 ani.

28. Astfel, reclamatul susține că Inspectoratul General al Poliției Române (ÎGPR) a comunicat că în primele 6 luni ale anului 2016, la nivel național, s-au înregistrat **8.926 de sesizări privind infracțiunea de lovire și alte violențe săvârșite în familie**. Copiii de ambele sexe sunt afectați aproximativ egal de actele de lovire și alte violențe în familie. Dintre adulți, **femeile sunt cele mai afectate (79% dintre victime sunt de sex feminini** iar majoritatea agresorilor sunt bărbați (92,3%).

29. De asemenea, reclamatul susține că, în speță, sunt aplicabile considerentele deciziei nr. 3524/2019 a ICCJ, prin care instanța supremă a respins recursul CNA în dosarul 1543/2/2016: "Persoanele despre care s-a discutat în cadrul emisiunii nu au considerat, în mod public, că le-ar fi fost lezate, prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, drepturi sau interese legitime, în special reputația și imaginea publică, astfel că în mod corect s-a reținut că nu au fost încălcate dispozițiile Mi. 40 alin.3 din Decizia nr. 220/201 [/7-\(pag>:5 alin. 3 din decizia ICCJ\)](#).

30. Reclamatul invocă în continuarea jurisprudența în domeniu, arătând că referirile din cadrul emisiunilor...{sale} nu reprezintă altceva mai mult decât simple judecăți de valoare, iar

obligația de a le dovedi este deci imposibil de îndeplinit și aduce atingere libertății de opinie, element fundamental garantat de articolul 10 **{Jéruşalem c. Austriei; Brasília c. Franței}**. "Deopotrivă, și în cazul acestor emisiuni. Curtea reține și împrejurarea că postul de televiziune nu a fost sesizat de către reprezentanți ai populației macedonene ori de către reprezentanți ai preoților în condițiile *ari. 41 alin, 1 din Legea audiovizualului*.

Prin urmare, se reține că persoanele despre care s-a discutat în cadrul emisiunii nu au considerat, în mod public, ca le-ar fi fost lezate, prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, drepturi sau interese legitime, în special reputația și imaginea publică. În cauza Petrina împotriva României, Curtea reamintează că „libertatea de exprimare” constituie una din bazele esențiale ale unei societăți democratice și că această libertate este valabilă nu numai pentru „**informațiile**” sau „**ideile**” strânse cu bunăvoință sau considerate drept **inofensive sau indiferente**, ci și pentru acelea ce scanalizează și șochează sau neliniștesc.

31. Astfel impun pluralismul, toleranța și spiritul de deschidere țară de care nu există „societate democratică”. **Presa joacă un rol esențial** într-o societate democratică, și, cu toate că nu trebuie să depășească anumite limite, fiind vorba în special de apărarea reputației și drepturilor altuia, îi revine totuși **sarcina de a comunica, respectându-și obligațiile și responsabilitățile, informațiile și ideile asupra tuturor chestiunilor de interes general** (vezi cauza nr. 49017/1999 și Boadsperd contra Danemarcei, cauza nr. 61513/2000 Busuioc contra, cauza nr. 34000/1996 și Malaurie contra Franței etc).

De asemenea, valentă în cauză are și jurisprudența prelevantă CEDO, unde prin CAUZA LINGENS ÎMPOTRIVA AUSTRIEI (Cererea nr. 9815/82) Hotărâre Strasbourg 8 iulie 1986 Defmivă la pet. 42. „Libertatea presei oferă publicului unul dintre cele mai bune mijloace de descoperire și formare a unei opinii a ideilor și atitudinilor ale liderilor politici. Mai general, libertatea dezbaterii politice este la nucleul conceptului de societate democratică care predomină în întreaga Convenție,

CAUZA TĂNĂSOAICA ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI (Cererea nr. 3490/03) Hotărâre Strasbourg 19 iunie 2012 Definitivă ”55. în ceea ce privește termenii utilizat de reclamant, chiar dacă tribunalul nu a efectuat analiza detaliată a acestora. Curtea poate admite că expresii ca „în loc să-și facă treaba pentru care este plătit din bani publici” și „societatea A ne otrăvește cu amoniu ” ar putea fi considerate provocatoare; Astfel, afirmațiile reclamantului sunt considerate imputări de fapte sau judecăți de valoare, nefiind lipsite de un temei de fapt. De altfel, afirmațiile incriminate nu conțineau nido insultă personală și se înscriau în contextul unei dezbateri de Înteres pentru populația județului Olt. În plus, ele au făcut obiectul publicării într-un ziar cu tiraj local 54. Faptul că au fost folosite anumite expresii cu scopul cel mai probabil să capteze atenția publicului nu poate în sine să ridice o problemă în temeiul jurisprudenței Curtții [Flinkkilä și alții, citată anterior, pet. 74, și Pipi împotriva Turciei (dec.), nr. 4020/03, 15 mai 2009f]

32. Referitor la distincția dintre fapte și judecăți de valoare, reclamatul susține că CEDO a statuat că, dacă faptele se pot dovedi, judecățile de valoare nu se pretează la o demonstrație a exactității lor.

Or, niciuna din aceste întrebări, opinii, judecăți de valoare ale jurnalistului nu constituie în realitate vreo fantă contravențională, încalcându-se total îil libertatea de exprimare. Reconstituind câtuși de puțin afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa comunității, nefiind vorba deci de NICIQ discriminare.

Din nou se impune a fi menționat și că în jurisprudența sa - hotărârea Bladet Tromso și Stensaas împotriva Norvegia, citată anterior, par.63, hotărârea Dalban împotriva România, citată anterior, par. 49 - Curtea a admis că **libertatea de exprimare a ziariștilor presupune o posibilă doză de exagerare sau chiar de provocare privi toare la judecățile de valoare pe care le formulează.**

33. Reclamatul susține că opiniile și judecățile de valoare ale jurnalistului .. au vizat tocmai faptul că femeia este supus violenței domestice.

Mai mult, susține reclamatul, în realitate opiniile și judecățile de valoare ale jurnalistului .., într-adevăr într-un mod acid, pamfletar și chiar șocant din cadrul emisiunilor sale în realitate dezavuând violența de notorietate asupra femeilor în special cea domestică, considerându-le pe femei victime ale violenței domestice, în realitate apărând femeile și nu discriminându-le cum cu rea- credință se susține.

Astfel, se încearcă **încălcarea dreptului la liberă exprimare**, drept fundamental și garantat, astfel cum este consfințit atât prin dispozițiile legii fundamentale, Convenției și mai ales prin vasta jurisprudență CEDO.

34. Reclamatul susține că, prin adresă (așa-zisa petiție) **ca temei de drept se indică un OUG nr. 137/2000** privind modul de acordare a sumelor de bani reprezentând ajutoare și plăți compensatorii de care beneficiază, potrivit legii, cadrele militare trecute în rezervă sau direct în retragere. În vigoare de la 22 septembrie 2000 până la 16 mai 2001, fiind abrogată prin Ordonanță de urgență 67/2001, iar CNCD este legat de temeiurile de drept indicate de petent, neputându-se substitui, **ceea ce în caz contrar ar atrage nulitatea hotărârii, mai ales față de încălcarea** principiului disponibilității, **aceste aspecte neintrând în sfera celor prevăzute la art. 39 din Procedură** - alin. (1) lit, c-d) al art. 11 din Procedură.

Reclamatul susține că în cauză oricum nu sunt incidente nici dispozițiile alin. (2) lit. bl al art. 1 din Ordonanța nr. 137/2000 **privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, fiind simple judecăți de valoare ale jurnalistului.

35. Cu toate acestea, potrivit interpretării logicii formale, dar și a celei teleologice a prevederilor legale în discuție, în materia dreptului de non-discriminare, o acțiune singulară poate fi aptă a fi calificată drept hărțuire, dacă are un suficient nivel de gravitate încât să creeze un mediu intimidant, ostil, degradant or ofensiv . Mai precis, caracterul discriminatoriu al comportamentului lui suprimă exigența naturii repetitive a acestuia, astfel încât un act individual poate aplicare al interdicției legale.

Referitor la pretinsa fapta imputată, reclamatul susține că nici una dintre cerințele evocate anterior nu este îndeplinită.

Fapta imputată reclamațiilor este constituită **dintr-un act material singular**. În plus, din perspectiva libertății de exprimare, potrivit unei jurisprudențe constatăte a Curții Europene a Drepturilor Omului, limitele criticilor admisibile în cazul unui politician sunt mult mai largi în comparație cu cel al unui simplu particular, în lumina calității acestuia de persoană publică (a se vedea în acest sens Hotărârea Lingens împotriva Austriei din 8 iulie 1986, nr. 103, § 103). De asemenea, este mai puțin importantă forma concretă de expresie, care poate fi chiar și injurioasă (Hotărârea Oberschlick împotriva Austriei din 23 mai 1991, tm 204), sub rezerva ca cele afirmate să nască o dezbatere de interes public, fără a viza în mod exclusiv viața privată a omului public (Hotărârea Tammer împotriva Estoniei din 6 februarie 2001, 2001-1), ori cu privire la acest subiect de vădit interes public, dezbaterile sunt pe deplin justificate.

36. Reclamatul susține că fapta prevăzută la art. 15 din OG nr. 137/2000 din actul normativ citat anterior trebuie să îndeplinească următoarele cerințe: să fie manifestată în public, să aibă caracter de propaganda naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, fie să aibă drept scop sau să vizeze atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare să fie legate de apartenența persoanei la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia. Cele trei condiții sunt cumulative, astfel că, în lumina celor statuate mai sus, se observă *prima facie* caracterul neîntemeiat al imputării unei astfel de fapte în sarcina reclamanților.

37. Reclamatul ține să reamintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, presa îndeplinește un rol esențial într-o societate întemeiată pe valori democratice. Deși nu trebuie să depășească anumite limite, în special în ceea ce privește reputația și drepturilor altora, îndatorirea acesteia este, totuși, de a împărtăși informații și idei în toate sferile interesului public (a se vedea în special Hotărârea Lombardo și alții împotriva Maltei din 24 iulie 2007 § 53).

Așadar, părții reclamate (față de calitatea de prezentator-jurnalist), trebuie să i se recunoască și dreptul de a recurge la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare, cu privire la un politician precum persoana vizată în cauză, fără a se considera că afirmațiile referitoare la o alegere revocabilă de natură estetică a acestuia îi pot leza demnitatea, în astfel de condiții, ținând seama și de precizările anterioare referitoare la natura criticilor efectuate, ingerința adusă libertății de expresie a reclamanților nu este justificată de o nevoie socială imperioasă, precum protecția drepturilor sau intereselor altei persoane; în consecință, în cauză nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute la art. 15 din OG nr. 137/2000.

38. În concluzie, reclamatul arată că în prezenta cauză nu poate fi vorba de încălcarea vreunei norme din Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, sens în care solicită admiterea excepțiilor invocate, iar pe fond să respingerea ca neîntemeiată petiția formulată.

V. Motivarea de fapt și de drept

39. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra declarațiilor pe care partea reclamată le-a făcut cu privire la femeii și violența împotriva acestora, în cadrul emisiunii FOTBALL ALL INCLUSIVE difuzată pe postul TV PRIMA SPORT 1 în data de 1 septembrie 2022 *“sunt atât de proaste cele mai multe dintre ele încât asta îmi doresc în realitate”, “99% din femeile pe care le-am cunoscut își doreau să le mai plesnești din când în când”, “eu de abia aștept să vină bărbatul acasă să-mi dea două - trei dosuri de palmă de să mă lase lată. Sau să îmi dea în fiecare seară numai la ficat*”

40. În drept, luând act de petiția depusă, astfel cum este formulată, Colegiul director, potrivit prevederilor dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, „se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”. Astfel, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate de partea reclamată, respectiv: excepția calității procesuale a petentei, excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), și inadmisibilitatea petiției ca urmare a nerespectării prevederile art.11 și 12 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor.

41. În ce privește **excepția lipsei calității procesuale active** invocată de partea reclamată, Colegiul Director reține că potrivit prevederilor art. 7 alin. 1 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, *“persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una din persoanele prevăzute la art. 8 alin.1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare”*.

42. Art. 8 din procedură denotă intenția legiuitorului de a cuprinde mai multe categorii de persoane care se pot adresa CNCD, dar în condiții determinate. În primul rând, *persoana care se consideră discriminată*, (art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000), *organizațiile ne-guvernamentale* (art. 28 alin.1 și alin.2 din O.G. nr. 137/2000) precum și **alte persoane care au un interes legitim și reprezintă o persoană sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare**. Ca atare, procedura instituie posibilitatea unei a treia categorii de persoane de a sesiza CNCD. Este vorba de alte persoane decât organizații ne-guvernamentale, dar care au un interes legitim în combaterea discriminării, persoane care reprezintă un individ care a fost discriminat, un grup sau o comunitate de persoane discriminate. Acest înțeles este pe deplin redat și de către ICCJ prin Decizia nr. 3769/2018.

43. Colegiul Director se raportează și la prevederile Art 17 (2) al Directivei 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă) care stabilesc obligația statelor membre să asigure că asociațiile, organizațiile **sau alte entități juridice care, în conformitate cu criteriile stabilite de legislația lor națională, au interesul legitim de a veghea la respectarea dispozițiilor prezentei directive** să angajeze orice procedură judiciară și/sau administrativă prevăzută pentru a determina respectarea obligațiilor rezultând din prezenta directivă. În toate aceste situații, calitatea persoanei a fost raportată la interesul legitim în strânsă legătură cu un mandat de reprezentare, în sensul generic al sintagmei de mandat (împuternicire).

44. Astfel, prin raportare la prevederile legale mai sus menționate, o persoană poate fi calificată ca având calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- Existența unui interes legitim în combaterea discriminării;
- Existența calității de reprezentant al unei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

45. Analizând legislația privind organizarea și funcționarea a Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, Colegiul Director reține că petenta, îndeplinește cumulativ cele două condiții fiind organul de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, care promovează principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, obiectul petiției, în toate politicile și programele naționale, și care exercită funcțiile de strategie, reglementare, reprezentare și autoritate de stat în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu atribuții în elaborarea, coordonarea și aplicarea strategiilor și politicilor Guvernului în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice (Art.1 al Hotărârii nr. 177 din 23 martie 2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între

Femei și Bărbați). Sub aceste aspecte, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a validat în mod constant, în jurisprudența sa, calitatea procesuală activă a petentei în spețe privind posibile fapte de discriminare pe criteriul de sex (a se vedea în acest sens Hotărârea nr. 557 din 11.10.2017).

46. Având în vedere aceste considerente, Colegiul director respinge excepția invocată, constatând faptul că petenta are calitate procesuală activă precum și interesul legitim

47. În ce privește **excepția lipsei dovezii calității de reprezentant** a petentei invocată de partea reclamată, Colegiul Director respinge această excepție deoarece petenta a clarificat prin concluziile scrise depuse la dosar că doamna .., semnatara petiției în cauză, are calitate de președinte cu rang de secretar de stat în conformitate cu prevederile art. 5 din Hotărârea nr. 177 din 23 martie 2016, fiind numită prin Decizia nr. 219/16.04.2020 a prim-ministrului.

48. Partea reclamată a invocat și excepția **inadmisibilității petiției** pe considerentele că petenta nu a indicat calitatea celui care reprezintă partea, neanexarea niciunui înscris cu privire la motivele de fapt și de drept, și în realitate petiția este o adresă. În ce privește calitatea reprezentatului petentei, Colegiul Director s-a pronunțat deja la punctul 47. Cu privire la celelalte elemente invocate, Colegiul Director, raportându-se la dispozițiile art.11 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, reține că procedura nu menționează un mod specific de formulare a sesizării ci doar stabilește care sunt informațiile minime pe care petiția în întregime sa trebuie să le conțină. Colegiul Director apreciază că, în cauza de față, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a petiției, inclusiv descrierea faptei prin indicarea afirmațiilor care fac obiectul petiției, contextului în care au fost exprimate, a unui link online unde aceste afirmații pot fi vizualizate, precum și cadrul juridic sub incidența căruia se încadrează posibila fapta de discriminare. Partea reclamată invocă că încadrarea s-a realizat eronat de către petentă deoarece a menționat OUG 137/2000 (Ordonanță de Urgență a Guvernului) și nu OG 137/2000 (Ordonanța Guvernului), actul normativ corect. Colegiul director constată că această eroare a fost corectată de către petentă pe parcursul procedurii prin punctul de vedere și concluziile depuse la dosare. Ca atare, Colegiul Director admite admisibilă petiția.

49. Pe fond, raportându-ne la afirmațiile supuse dezbaterii Colegiului Director analizează dacă declarațiile reclamatului constituie un comportament care prin latura sa de discurs public este de natură a se încadra în limitele dreptului la libertate de exprimare corelativ obligației de a nu discrimina, astfel cum este reglementată discriminarea în art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, și subsecvent un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, în sensul art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

50. Fapta poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

51. Astfel, în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Este dincolo de orice dubiu, că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai

multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public.

52. Pe de altă parte, dreptul la de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că “(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Însă libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare”, însă precizează în mod expres limitele acestui drept în alin. 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru protecția reputației sau a drepturilor altora.”

53. Astfel, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea, interzicerea discriminării raportată la declarațiile părții reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei sancțiuni contravenționale proporționale cu scopul urmărit.

54. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim, unul sau mai multe dintre obiectivele legitime enumerate în al doilea paragraf al art. 10,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801, a se vedea, de exemplu, Steel și alții împotriva Regatului Unit, 23 septembrie 1998, § 89, Rapoarte 1998 VII).

55. Testul „necesității într-o societate democratică” impune CNCD să stabilească dacă ingerința reclamată corespunde unei „nevoi sociale presante”. Potrivit CEDO, statele contractante au o anumită marjă de apreciere în evaluarea existenței unei astfel de nevoi, dar trebuie invocate motive foarte importante înainte ca o diferență de tratament bazată numai pe sex să poată fi considerată compatibilă cu Convenția, (a se vedea, Ünal Tekeli împotriva Turciei, § 53, Schuler-Zgraggen împotriva Elveției, 24 iunie 1993, pct. 67, Abdulaziz împotriva Regatului Unit, 24 aprilie, 1985, pct. 78, Burghartz împotriva Elveției, 22 februarie 1994, pct. 27; Schmidt împotriva Germaniei, 5 ianuarie 2006, 18 iulie 1994, pct. 27, Van Raalte împotriva Olandei, 21 februarie 1997, pct. 39, Wessels-Bergervoetv împotriva Olandei, 11 octombrie 1996, pct. 49).

56. La evaluarea proporționalității interferenței, natura și severitatea pedepsei impuse se numără printre factorii care trebuie luați în considerare (Petrovic împotriva Austriei, 27 martie

1998, §30, Karlheinz Schmidt împotriva Germaniei, 5 ianuarie 2006, 18 iulie 1994, § 24, and Van Raalte împotriva Olandei, 21 februarie 1997, §39.).

Ingerința să fie prevăzută de lege

57. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2, alin. (8) din OG nr. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

58. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, inclusiv a femeilor. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, mesajul cu conotații discriminatorii, obiect al prezentei petiții, trebuie să întrunească următoarele elemente:

- un comportament manifestat în public,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de convingerile acestora, potrivit art. 2, alin.(1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

59. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

60. Colegiului director urmează să stabilească dacă interferența în libertatea exprimare „este necesară într-o societate democratică”. În acest demers Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”). Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.). În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO (vezi Handyside c. Regatul Unit pct. 48 și 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

61. În scopul de a determina dacă substraturile declarațiilor din cadrul interviului părții reclamate, obiect al prezentei petiții, constituie o atitudine discriminatorie împotriva femeilor în limbajul public, Colegiul director urmează a examina: obiectivul urmărit de reclamat, conținutul declarațiilor, contextul în care au avut loc, rolul în societate al persoanei, autorul afirmației.

Obiectivul urmărit de către reclamat

62. Obiectivul urmărit de către reclamat este important: a dorit acesta să disemineze opinii legate de femei prin afirmații instigatoare ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public, cum ar fi violența împotriva femeilor? (vezi Jersild c. Danemarca). La acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare, potrivit art. 2, alin. (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000. Astfel, potrivit art. 2, alin. (1) se definește ca fiind discriminare orice faptă care are „ca scop sau efect” încălcarea unui drept prevăzut de lege, deci include atât intenția, cât și culpa ca forme ale vinovăției.

Prevederile articolului 15 din OG nr.137/2000 sancționează două categorii de fapte și anume: *propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională (teza I)* și apoi *comportamentul care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia (teza II).*

Distincția între cele două categorii de fapte este fundamentală, fiind de subliniat că, dacă propaganda naționalist-șovină ori instigarea la ură rasială sau națională presupune intenția, **cea de a doua categorie de fapte prohibite de articolul sus citat nu presupune demonstrarea intenției autorului, fiind suficient ca mesajul în sine să fie susceptibil de a conduce la atare rezultat**, concluzie ce rezultă explicit din formularea textului normativ – “comportamentul care are ca scop sau vizează (...)”

63. Așadar, Colegiul Director analizează dacă mesajul în speță are potențialul pericolului de comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare la adresa femeilor și nu **intenția de a discrimina.**

Conținutul declarațiilor și contextul în care a fost emis mesajul

64. Partea reclamată în cadrul emisiunii *Fotbal All Inclusive* difuzate în direct pe canalul tv *Prima Sport* și pe pagina de *Facebook* a emisiunii în data de 01.09.2022 a comentat despre meciurile de fotbal desfășurate în cadrul campionatului european de fotbal și despre diverse situații privind fotbalistii, cluburile de fotbal, etc.

În cadrul interviului, în diferite intervale de timp la mesajele transmise de telespectatori pe chatul emisiunii, realizează o serie de afirmații privind femeile, și anume:

- Minutele 25.08-25.50 la comentariul unui telespectator că „*recursul a alungat toate muierile de pe chat*” partea reclamată răspunde: „*Femeia nu știe unde îi sunt lipsurile, să nu credeți că din motivul ăsta lipsesc muierile (de pe chatul emisiunii) că le era frică să nu le urechem pentru ortografie. Să nu-i faci curte pe chat, atunci dispare. Atâta timp cât pari inabordabil, proasta-i topită după tine. Atât timp cât te dai cocoș, femeia e în*

jurul tău. În momentul în care dai un pic în tandrețe, în nostalgie, nu o mai interesezi Asta e muierea.”

- Minutele 30.32- 32.01 un telespectator i-ar fi scris: *„bărbații în tandrețuri sunt plictisitori. Bărbatul trebuie să fie puternic, nu moale. De aceea ne plac bărbații inabordabil”,* partea reclamată declarând că *„Păi dar până la un punct. Că după aia veniți și vă plângeți că v-a dat cu ranga sau cu parul. Nu mi se pare așa. Bărbatul nu trebuie să fie tare, că nu toți bărbații îs polițiști sau vameși, să aibă alte argumente, după părerea mea. Asta cu bătaia și cu dușmănia știu si eu că toate femeile pe care le-am cunoscut, mă rog 99%, asta își doreau: să le mai și plesnești din când în când, să se vadă că există o autoritate. Dar ele nu spun asta niciodată în viața reală. Ele o spun așa, în cuplu, în intimitate, dar în viața reală nu se duce nici una la televizor să spună: eu de abia aștept să vină bărbatul acasă să îmi dea două-trei dosuri de palmă de să mă lase lată. Sau să îmi dea în fiecare seară numai la ficat. Nu, nu spun asta, dar într-adevăr sunt atât de proaste cele mai multe dintre ele încât asta își doresc în realitate. O relație de tipul ăsta este totalmente inacceptabil. Adică dimpotrivă atunci ia-ți un măgar sau un mistreț și stai cu ăla. E ca și cum ar zice bărbatul: mie îmi trebuie o femeie care să facă numai mâncare sau numai curat. Acestea sunt niște clișee până la urmă, bărbat puternic își trebuie putere dute mă să te ia ursul să te ia în brațe să vezi dacă mai scapi”*

65. În analiza afirmațiilor care reprezintă obiectul petiției Colegiul director ia act de susținerile părții reclamate, potrivit căreia afirmațiile care i se impută cu privire la femeii reprezintă judecăți de valoare și pamflet menit să atragă atenția asupra unui subiect de interes general, cum ar fi modul în care femeia este supusă violenței domestice.

66. Analizând materiile audio-video accesat la link-ul pus la dispoziție de petentă, Colegiul Director reține că prin prima afirmație, reclamatul în termeni ironici critică lipsa de interes a femeilor față de chatul emisiunii, justificându-și opinia prin prejudecăți legate de nivelul de educație (n.n *le era frică să nu le urechem pentru ortografie*) și interesul exclusiv a femeilor de folosirea chatului doar pentru relaționarea cu bărbații (*Să nu-i faci curte pe chat, atunci dispare*). Prin folosirea termenului “femeia”, reclamatul generalizează aceste prejudecăți la întreaga comunitate de femei.

67. Cu privire la cea de a doua afirmație: *toate femeile pe care le-am cunoscut, mă rog 99%, asta își doreau: să le mai și plesnești din când în când, să se vadă că există o autoritate. Dar ele nu spun asta niciodată în viața reală. Ele o spun așa, în cuplu, în intimitate, dar în viața reală nu se duce nici una la televizor să spună: eu de abia aștept să vină bărbatul acasă să îmi dea două-trei dosuri de palmă de să mă lase lată. Sau să îmi dea în fiecare seară numai la ficat. Nu, nu spun asta, dar într-adevăr sunt atât de proaste cele mai multe dintre ele încât asta își doresc în realitate,* Colegiul director observă că reclamatul transferă întreaga responsabilitate a violenței domestice asupra victimelor, fără a discuta rolul agresorilor, folosind ca justificare propria experiență care nu este verificabilă (*toate femeile pe care le-am cunoscut, mă rog 99%, asta își doreau: să le mai și plesnești din când în când, să se vadă că există o autoritate*) și prejudecata că tipul de bărbat preferat de femeie, este cel dominant, prin folosirea termenilor precum “inabordabil” și “cocoș”(*Atâta timp cât pari inabordabil, proasta-i topită după tine. Atâta timp cât te dai cocoș, femeia e în jurul tău. În momentul în care dai un pic în tandrețe, în nostalgie, nu o mai interesezi Asta e muierea*). În consecință, Colegiul Director nu reține apărarea reclamatului că afirmațiile sale reprezintă judecăți de

valoare, pe motiv că sunt lipsite de orice bază factuală și verificabilă și se fundamentează pe stereotipuri care justifică violența împotriva femeilor.

68. De asemenea, Colegiul director respinge apărarea reclamatului că afirmațiile reprezintă pamflet, deoarece, potrivit dicționarului explicativ al limbii române, pamfletul este definit ca fiind o specie literară (în versuri sau în proză) cu caracter satiric, în care scriitorul înfierează anumite trasături morale, concepții politice, aspecte negative ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane etc., dar nu pentru a ridiculiza femeile și a instiga la violență împotriva acestora. *A fortiori*, jurnalistul, chiar dacă folosește pamfletul ca modalitate de prezentare a unei opinii, nu poate trece peste obligația de a furniza informații exacte și demne de credit, cu respectarea deontologiei jurnalistice (Stângu și Scutelnicu împotriva României, par. 49 și 51), rolul pamfletului nefiind acela de a aduce atingere demnității umane ci de a sublinia niște trasături negative ale societății și ale persoanelor publice.

69. Afirmațiile reclamantului prin care prezintă într-un mod degradant și insultător femeile reprezintă fapte clare de sexism care sunt condamnate de instituțiile europene. Mai exact, potrivit Recomandării CM/Rec(2019) a Comitetului de Miniștrii al Consiliului Europei adoptată la 27 martie 2019, **sexismul este orice act, gest, reprezentare vizuală, cuvinte vorbite sau scrise, practică sau comportament bazat pe ideea că o persoană sau un grup de persoane este inferior din cauza sexului lor, care are loc în sfera publică sau privată, fie online, fie offline, cu scopul sau efectul: i. încălcarea demnității sau drepturilor inerente unei persoane sau unui grup de persoane; iii. crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator; v. menținerea și consolidarea stereotipurilor de gen.** În cadrul Recomandărilor Consiliului de Miniștrii din martie 2019, Consiliul Europei atrage atenția statelor că *“sexismul și comportamentul sexist au ca rezultat vătămări fizice, sexuale, psihologice sau socio-economice”*, afectând în mod disproporționat femeile și fetele și recomandă o serie de măsuri de prevenire și combatere.

70. Colegiul Director reține că ceea ce contează este modul în care destinatarii le vor înțelege în mod obișnuit, iar potrivit aliniatul 2 al art 10 reclamatul trebuia să prevadă consecințele unei astfel de exprimări, mai ales când aduce în dezbatere un subiect extrem de sensibil și grav, și anume violența domestică împotriva femeilor.

71. Vulnerabilitatea publicului cu acces la afirmațiile respective este un alt element important pentru măsurarea impactului potențial al afirmațiilor asupra societății, deoarece propaganda că violența de gen este justificabilă pentru că este “dorită” de către femei, dublată de audiența extinsă la care agresorii pot dobândi acces, poate duce la creșterea incidenței violenței de gen, a nivelului de expunere și descurajarea victimelor să raporteze abuzul și să iasă din situația de violență, precum și la reducerea credibilității victimelor de către autorități și societate în general.

72. În cazul Talpis împotriva Italiei, Curtea Europeană a constatat că violența domestică afectează în primul rând femeile, un număr mare de femei fiind ucise de partenerul sau foștii parteneri și, în al doilea rând, că persistă atitudinile socio-culturale de toleranță față de violența domestică (Talpis împotriva Italiei, 2017, §145). Curtea mai admite că violența domestică este o problemă generală comună tuturor statelor membre și solicită statelor să ia măsuri de prevenire și combatere (Opuz împotriva Turciei, 2009, § 132).

73. Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene arată că violența împotriva femeilor și violența domestică sunt răspândite în întreaga UE și se estimează că

afectează 1 din 3 femei sunt victime, în timp ce 1 din 5 femei sunt victime ale violenței domestice. (Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE, 2014).

74. Comisia Europeană recunoaște că *violența bazată pe gen – sau violența îndreptată împotriva unei femei pe motiv că este femeie sau care afectează în mod disproporționat femeile – rămâne una dintre cele mai mari provocări ale societăților noastre și este adânc înrădăcinată în inegalitatea de gen* și, prin urmare, trebuie prevenite și eliminate. Acestea sunt adesea combinate cu alte stereotipuri, cum ar fi cele bazate pe rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, iar acest lucru poate accentua impactul negativ al stereotipurilor. Pentru combaterea acestora, se impune abordarea acestora în toate domeniile societății inclusive a violenței sexuale și domestice. (Strategia UE privind egalitatea de gen, COM (2020) 152 final și Eurobarometru special 465, iunie 2017).

75. Recomandarea Comitetului de Miniștri privind protecția femeilor împotriva violenței (Rec (2002)5 din 30 aprilie 2002) invită statele membre să introducă, dezvolte și/sau amelioreze, după caz, politicile naționale de luptă împotriva violenței.

76. Convenția ONU asupra Eliminării Tuturor Formelor Dediscriminare față de Femei prevede la articolul 5 obligativitatea statelor semnatare de eliminare a prejudecăților și practicilor cutumiare sau de altă natură care sunt bazate pe ideea de inferioritate sau superioare a unui sex, sau pe imaginea șablon privind rolul bărbatului sau al femeii. România a ratificat Convenția la 26 noiembrie 1981 prin Decretul nr. 342, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr. 94 din 28 noiembrie 1981. Raportorul Special ONU privind violența împotriva femeilor, și-a exprimat îngrijorarea în ce privește creșterea alarmantă a conținutului și atitudinilor sexiste, misoginistice și violente împotriva femeilor și fetelor în spațiul și media online, recomandând statelor să ia măsuri de prevenire și combatere a acestui fenomen datorită creării unui mediu ostil, degradant, umilitor și ofensiv care afectează demnitatea umană a acestora. (Raportul Raportorului Special privind violența împotriva femeilor, cauzele și consecințele acesteia asupra violenței online împotriva femeilor și fetelor din perspectiva drepturilor Omului, 2018, HRC/38/4).

77. În consecință, Colegiul Director a apreciat că tipul acesta de afirmații sunt susceptibile de aprobare a violenței împotriva femeilor iar impactul afirmațiilor reclamantului asupra femeilor fiind greu de măsurat mai ales în contextul național. În România 1 din 4 femei a fost agresată fizic sau sexual de partener sau de fostul partener (Agenția Europeană privind Drepturile Omului), 2016). Potrivit datelor Comisiei Europene, România deține locul 7 în Uniunea Europeană privind uciderea femeilor pe criteriul de gen de către un membru al familiei sau partener În ultimii ani au fost ucise 426 de femei de către un membru de familie (IGPR, 2021). În primele 8 luni ale anului 2021, polițiștii au intervenit în 28.477 cazuri de violență în familie, (IGPR, 2021). Curtea Europeană în cazul Buturugă împotriva României a subliniat necesitatea statutului român de a adresa în manieră comprehensivă fenomenul de violență domestică în toate formele sale (Buturugă împotriva României, pct. 76).

Modul în care au fost făcute afirmațiile

78. Colegiul director urmează a analiza modul în care au fost făcute afirmațiile respective. Afirmațiile au fost făcute în public, în cadrul emisiunii Fotbal All Inclusive difuzate în direct pe canalul tv Prima Sport și pe pagina de Facebook a emisiunii, dar care au fost preluate de alte publicații online, pagini web de informare și rețelele de socializare, ceea ce a condus la o

disiminarea rapidă și accesarea de un număr mare de persoane, inclusiv de agresorii și victimele violentei domestice.

Rolul în societate a persoanei, autor al afirmațiilor

79. Partea reclamată este jurnalist. Colegiul Director apreciază că un jurnalist trebuie să manifeste exigență și preocupare față de modul în care prezintă sau exprimă anumite opinii despre un anumit subiect ori eveniment și să depună o diligență sporită, să iasă din condiția de cetățean de rând, să renunțe la bagajul de stereotipuri și prejudecăți și să privească lucrurile cu imparțialitate, cu ochiul unui profesionist al informației și al chestiunilor de interes public, chiar dacă este tentat să se lase condus de prejudecăți și stereotipuri ori de dorința de a prezenta o informație într-o manieră care atrage publicul. Ori, în acest context dar și raportat la pregătirea părții reclamate, este de natură îndoielnică faptul că nu ar fi cunoscut gravitatea afirmațiilor cât și impactul social.

80. În concluzie, Colegiul director, reiterează faptul că, libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că “Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică”. Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public. (CEDO, 26 noiembrie 2001, cauza Observer și Guardian vs. United Kingdom, pct. 59, cauza Bladet Tromso and Stensaas v. Norway, pct. 59, 24 iunie 2004, cauza Von Hannover vs. Germany, pct. 58). Obligației presei de a transmite astfel de informații și idei i se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de ‘câine de pază public’. (CEDO, între altele, cauza Thorgeirson vs. Islanda, cauza Bladet Tromso and Stensaas vs. Norway, cauza Dichand and others v. Austria, cauza Prisma Press v. France).

81. Subiectul de interes public a fost definit în jurisprudența de contencios european drept orice „chestiune care afectează viața comunității” (CEDO, cauza Lingens vs. Austria). De aici decurge poziția privilegiată acordată presei în dezbaterile chestiunilor de interes general. Interesul public nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge...între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public” (Decizia CEDO, cauza Thorgeirson împotriva Islandei). În consecință, violența domestică reprezintă un subiect public mai ales în contextul național.

82. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 alin.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al alin. 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

83. Colegiul Director analizând contextul în care au fost exprimate afirmațiile în speță constată că emisiunea nu avut ca scop dezbaterea subiectului de violență domestică, ci analizarea meciurilor din campionatul european de fotbal, afirmațiile privind violența împotriva femeilor fiind reacții de moment la comentariile telespectatorilor cu privire la presupusele așteptări ale femeilor în ce privește bărbații. În contextul în care România deține ultimul loc în U.E. în ce privește nivelul de relatarea de către mass-media a cazurilor de violență împotriva femeilor (Agenția Europeană pentru Drepturile Omului Violența împotriva femeilor: un sondaj la nivelul UE, 2015, pag. 127), Colegiul Director consideră că dezbaterea violenței domestice ca subiect de interes general trebuie realizată în concordanță cu „datoriile și responsabilitățile” inerente exercitării libertății de exprimare, fiind supusă condiției ca jurnalistul să acționeze în bună-credință și să furnizeze informații fiabile și precise în conformitate cu etica jurnalismului (a se vedea Fressoz și Roire împotriva Franței [GC], nr. 29183/95, § 54, CEDO 1999-I), și în nici un caz să contribuie și să perpetueze atitudinile societății de blamare a victimelor violenței domestice, având ca posibil efect creșterea violenței împotriva lor.

84. Astfel de afirmații promovate în spațiul public de către jurnaliști, nu fac decât să consolideze atitudinile discriminatorii împotriva femeilor, să normalizeze violența de gen și violența sexuală, promovează relații abusive asupra femeilor, să îi încurajeze pe agresori și să le descurajeze pe victimele violenței domestice. Colegiul Director consideră că aceste afirmații reprezintă un atac la adresa siguranței femeilor și un obstacol în calea asigurării unei protecții efective a drepturilor victimelor agresiunilor pe criteriu de gen, în ciuda cadrului legislativ existent.

85. În consecință, afirmații care fac obiectul petiției aduc atingere demnității femeilor, prin crearea unei atmosfere intimidante, ostile și degradante împotriva femeilor, stare de fapt pe care legea încearcă să o estompeze. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, tratamentul "degradant" este tratamentul care a cauzat victimelor sentimente de teama, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le injosi (a se vedea, în acest sens, Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, pct. 92, ECHR 2000-XI).

86. În ceea ce privește discriminarea pe motive de gen, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat în mod repetat că, în prezent, promovarea egalității de gen constituie un obiectiv important în statele membre ale Consiliului Europei [Konstantin Markin împotriva Rusiei (MC), 2012, pct. 127] și că, în principiu, „trebuie să fie invocate „motive foarte serioase” pentru ca o astfel de diferență de tratament să poată fi considerată compatibilă cu Convenția [Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit, 1985, pct. 78; Burghartz împotriva Elveției, 1994, pct. 27; Schuler-Zraggen împotriva Elveției, 1993, pct. 67; Konstantin Markin împotriva Rusiei (MC), 2012, pct. 127; J.D. și A. împotriva Regatului Unit, 2019, pct. 89]. 88. Curtea a hotărât că referirile la tradiții, presupuneri generale sau atitudini sociale predominante dintr-o anumită țară nu sunt suficiente pentru justificarea unei diferențe de tratament pe criterii de sex [Konstantin Markin împotriva Rusiei (MC), 2012, pct. 127]. De exemplu, statelor li se interzice să impună tradiții bazate pe ideea potrivit căreia bărbatul are un rol primordial în familie, iar femeia un rol secundar [Ünal Tekeli împotriva Turciei, 2004, pct. 63; Konstantin Markin împotriva Rusiei (MC), 2012, pct. 127].

87. Exercițarea dreptului la liberă exprimare cu privire la diferite informații de interes public, trebuie protejată prin garantarea libertății de exprimare și de informare. Cu toate acestea, exercițarea acestui drept nu justifică declarațiile cu caracter discriminatoriu, bazate pe criteriul

de gen. În hotărârea sa din 9 octombrie 2001 în cauza C-377/98, Țările de Jos/Parlamentul European și Consiliu, Rec. 2001, p. I-7079, punctele 70-77, Curtea de Justiție a confirmat faptul că dreptul fundamental la demnitatea umană face parte din dreptul Uniunii. Din hotărâre reiese, în special, faptul că nu se poate face uz de niciunul dintre drepturile înscrise în această cartă pentru a aduce atingere demnității altei persoane și că demnitatea persoanei face parte din substanța drepturilor înscrise în această cartă. Carta trebuie, prin urmare, respectată, chiar în cazul restrângerii unui drept.

88. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, apreciind că în cauză a fost încălcată demnitatea umană a a femeilor.

89. Colegiul director urmează să aplice reclamatului sancțiunea cu amendă contravențională în valoare de **25.000** lei, având în vedere atât prevederile articolului 14 al Directivei 2004/113/CE și articolul 25 al Directivei 2006/54/CE care stabilesc că sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și disuasive, cât și dispozițiile art. 21 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001, potrivit cărora sancțiunea se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită, de modul și de mijloacele de săvârșire, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului.

90. Colegiul Director reține că sancțiunea contravențională nu poate schimba nici prejudecățile, nici stereotipurile sociale și tocmai de aceea accentul trebuie pus pe scopul preventiv, scop care se realizează tot prin aplicarea sancțiunii pentru descurajarea unei atitudini discriminatorii în viitor, chiar în lipsa unei reformări totale a prejudecăților și stereotipurilor. Este extrem de importantă abținerea de la un comportament care discriminează, întrucât reducerea semnificativă a stereotipurilor ori a altor manifestări discriminatorii duc în cele din urmă la crearea unui mediu mai tolerant pentru femei.

91. Colegiul director a stabilit amenda contravențională de **25.000** de lei având în vedere următoarele:

- a) *afirmațiile au vizat o comunitate, femeile;*
- b) *femeile reprezintă un grup vulnerabil în societatea din România;*
- c) *afirmațiile sexiste și instigatoare la violență împotriva femeilor reprezintă o încălcare gravă a dreptului la demnitate. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „o importanță specială trebuie acordată discriminării de gen, și că în mod public a diferenția un grup de persoane sub aspectul tratamentului bazat pe gen, poate constitui, în anumite circumstanțe, o formă specială de afront adusă demnității umane”. Astfel, prin afirmațiile sale, reclamatul a cauzat un sentiment de degradant, umilitor și jignitor împotriva tuturor femeilor, a cărui impact este greu de evaluat;*
- d) *reclamatul în calitate de jurnalist este formator de opinie, calitate care presupune o respectare riguroasă a principiilor de etică și deontologie profesională;*
- e) *afirmațiile au fost exprimate pe un post de televiziune națională în cadrul emisiunii TV care a fost disponibilă și online, fiind accesată ulterior difuzării de un număr foarte mare de persoane;*

f) *recidiva părții reclamate care a mai fost sancționată anterior privind încălcarea dreptului la demnitate datorită afirmațiilor sale cu caracter discriminatoriu (Hotărârea CNCD 680/29.11.2017).*

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul de gen conform art. 2 alin.(1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea părții reclamate cu amendă contravențională în cuantum de 25.000 lei, conform art. 26 alin (1) din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Obligă partea reclamată, să publice în mass-media un rezumat al prezentei hotărâri de constatare a faptei de discriminare;
4. O copie a hotărârii se va comunica părții reclamate.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Direcția Generală Impozite și Taxe Locale Sector 1, cu sediul în București, Sector 1, Strada Piața Amzei nr.13, CP 013682, conform OG nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20, alin (10) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări

BABUȘ RADU Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA- Membră

DIACONU ADRIAN –Membru

MARIA MOȚA –Membră

OLTEANU CĂTĂLINA –Membră

RAIU CĂTĂLIN- Membru

**Redactat/Motivat: Bănică Claudia Cerasela
Angelica Paraschiv Gergely**

